www.simplyclever.si

www.škoda.si

april
2014
12

SIMPLY CLEVER

revija za brihten odnos do življenja

Kaj so zakuhali fantje?

16
Po prednostni
Yeti Outdoor na terenski preizkušnji

10
V središču
Naši digitalni otroci

30
Tretja dimenzija
Konceptni avto Vision C

SIMPLY CLEVER

ŠKODA

USTVARJEN JE ZA DOGODIVŠČINE. STE VI TUDI?

Porsche Slovenija, d.o.o., Brnčičeva 5, 1000 Ljubljana.

ŠKODA Yeti Outdoor

Če nenehno iščete dodatno vznemirjenje, se prepustite ŠKODA Yetiju Outdoor.
Zavoljo njegove izjemne vodljivosti in edinstvenih oblikovalskih domislekov, kot so 17" sivo/črna lita platišča Matterhorn, z njim ne bo nobena pot pretežka. Navduši tudi njegova prostorna in hkrati atraktivna notranjost, ki jo lahko s sistemom VarioFlex sedežev prilagajate trenutnim potrebam. Dodatno dozo adrenalina bo vožnji primaknilo še panoramsko strešno okno.
Začnite novo dogodivščino svojega življenja že danes: s svojim trgovcem ŠKODA se dogovorite za testno vožnjo! **www.škoda.si**

Pametno znotraj

Tako ŠKODA olajša vsakdanje življenje svojih kupcev.

VarioFlex

Dvostranska podloga prtljažnika

Prenosna LED svetilka

Panoramsko strešno okno

Kombinirana poraba goriva in izpusti CO_2: 4,6–8,0 l/100 km in 119–189 g/km.

PA SMO NA KONJU!

Ne verjemite meni – tako namreč pravijo zvezde, ki za leto konja napovedujejo obilo priložnosti in sprememb na bolje. Te smo pri Škodi v zadnjih mesecih z vztrajnim delom spremenili v stalnico našega vsakdana.

Da širok nasmeh že nekaj tednov kar ne izgine z mojega obraza, se lahko zahvalim vam, dragi bralke in bralci, ki ste zadnjega člana naše velike družine, Rapida Spaceback, tako hitro vzeli za svojega. Poleg tega je Octavia kot avto leta 2014 dobila še uradno priznanje svoje priljubljenosti na Slovenskem. Z našo ponudbo vozil in ugodnega financiranja se pač vsak dan znova po najboljših močeh trudimo za vas, in kjer je trud iskren, uspeh, ki vodi v boljšo prihodnost, ne more izostati.

Kako bo ta videti pri Škodi, smo pokazali na avtomobilskem salonu v Ženevi, ko smo predstavili konceptno vozilo Vision C. Našo vizijo zadovoljne žene in mamice pa razkrivamo v tokratni številki revije Simply Clever, v kateri ima zgodba o štirih fantih in štedilniku ne le srečen, ampak naravnost slasten konec. Vmes vam serviramo še blatno kopel z novim terenskim Yetijem, predstavljamo idealen poligon za velike in male igre ter vas skozi pomlad proti poletju pospremimo s preprosto željo: da bi imele zvezde tokrat prav!

Petr Podlipný,
direktor blagovne znamke Škoda,
Porsche Slovenija d. o. o.

IZ VSEBINE

› 4 **KO ZADIŠI PO POMLADI**
Napovejte vojno umazaniji – in bodite eko!

› 6 **AVTO SLOVENSKIH SRC**
Ko spregovorijo številke ali zakaj je Octavia rojena zmagovalka?

› 10 **DIGITALNO OTROŠTVO**
Koliko tehnoloških ljubljenčkov premore vaša družina?

› 16 **BLATNA KOPEL**
Kaj zmore Yeti Outdoor, ko gre zares?

› 22 **AVTO ZA VELIKE IN MALE IGRE**
V Superbu Combi se sklepajo posli in pišejo spomini.

› 24 **FANTJE KUHAJO**
In se pri tem še zabavajo!

› 29 **DRUŽINSKI PRIJATELJ**
Ivan Sivec je najplodovitejši slovenski pisatelj.

› 30 **DOKAZ C**
Prišel je čas za novo vizijo prihodnosti.

› 32 **INTERVJU: JAN KOPECKÝ**
Kaj nam je zaupal aktualni evropski prvak v reliju?

IZDAJATELJ: PORSCHE SLOVENIJA D.O.O. I PETR PODLIPNÝ, DIREKTOR BLAGOVNE ZNAMKE ŠKODA I BRAVNIČARJEVA UL. 5, 1000 LJUBLJANA I INFO@SKODA-AUTO.SI I WWW.ŠKODA.SI I WWW.SIMPLYCLEVER.SI I ODGOVORNI UREDNIK: JERNEJ LEBEN, JERNEJ.LEBEN@PORSCHE.SI I IDEJNA IN OBLIKOVNA ZASNOVA TER UREDNIŠTVO: PM, POSLOVNI MEDIJI, D. O. O., WWW.P-M.SI I GLAVNA UREDNICA: BARBARA BIZJAK, BARBARA.BIZJAK@P-M.SI I TISK: TISKARNA SKUŠEK D. O. O. I FOTOGRAFIJA NA NASLOVNICI: ALEŠ BRAVNIČAR I DATUM NATISA: MAREC 2014 I NAKLADA: 38.420 IZVODOV I ŠTEVILKA: 12/2014

Ko zadiši PO POMLADI

Tudi čistila so lahko učinkovita ter hkrati zdravju in okolju prijazna! Še več: naredite si jih lahko kar sami in z njimi napadete umazanijo tako doma kot v vašem vozilu – ki pa je tako ali tako vaš drugi dom, kajne? Preberite naše nasvete, zavihajte rokave in veselo na delo!

Besedilo: Ana Vidovič
Foto: Shutterstock

1 ZAMAŠEN ODTOK? NIČ VEČ!

Poplava, umazanija, smrad ... Vse to nas doleti, ko se nam zamaši kateri izmed hišnih odtokov. Kako se lahko zelo preprosto in hitro spopadete s tovrstno težavo? Pripravite si tale zvarek za odmaševanje odtokov:

- 2 žlici sode bikarbone,
- 2,5 dl kisa za vlaganje,
- vroča voda.

Navodilo za pripravo in uporabo: V odtok stresite 2 žlici soda bikarbone, takoj zatem pa vanj prilijte še kis. Mešanica se bo v kombinaciji z vodo spenila. Za maksimalen učinek jo pustite delovati 15–20 minut, nato pa jo sperite z 2 litroma vroče vode. Voda ne sme biti vrela! Če z rezultatom ne boste povsem zadovoljni, priporočamo, da postopek ponovite zvečer, pri čemer pustite mešanico delovati čez noč in jo zjutraj sperite z vročo vodo.

2 RAZVAJAJTE SVOJ NOS

Izberite svojo najljubšo dišavo in pripravite svojevrsten osvežilec preproge (ali avtomobilskih sedežev). Potrebujete le:

- 4 skodelice sode bikarbone ali koruznega škroba,
- 35 kapljic evkaliptovega eteričnega olja,
- 30 kapljic sivkinega eteričnega olja,
- 25 kapljic izbranega eteričnega olja (po vašem okusu).

Navodilo za pripravo in uporabo: Vse sestavine zmešajte in mešanico posujte po preprogi. Počakajte 15 minut, nato posesajte. Tako pripravljen osvežilec preprog lahko uporabite tudi za čiščenje preprog v avtomobilu.

3 NAJ VAM POGLED POLEPŠA DAN

Tole univerzalno čistilo za okna lahko uporabite tako doma kot v avtomobilu, poleg oken pa boste z njim učinkovito očistili tudi ogledala. Za kristalno čist in jasen pogled potrebujete:

- 2 skodelici vode,
- ½ skodelice kisa za vlaganje,
- ¼ skodelice alkohola (70 %),
- 1–2 kapljici eteričnega olja (izbiro vonja prepuščamo vam).

Navodilo za pripravo in uporabo:
Vse sestavine zmešajte v steklenički z razpršilko. Nekaj mešanice napršite na papirnato ali navadno brisačo in z njo obrišite stekleno površino. Da stekla ne bodo lisasta, jih brišite vertikalno v eno ter horizontalno v drugo smer. Priporočamo tudi, da oken ne čistite na vroč in sončen dan, saj se bo čistilo prehitro sušilo in za sabo pustilo neželene madeže.

4 MEHČALEC PO DOMAČE

Raznoliki vonji in pisana paleta barv, ki nam jih ponujajo mehčalci z nakupovalnih polic, so vse prej kot naravni, kaj šele zdravju prijazni. Izbrskali smo babičin recept za mehčalec, ki vas bo rešil kemičnih substanc in strupenih sestavin. Za domači mehčalec potrebujete:

- 100 g sode bikarbone,
- 600 ml kisa za vlaganje,
- 700 ml destilirane vode,
- eterično olje (po želji).

Navodilo za pripravo in uporabo:
V vsaj 4-litrsko vedro vsujte sodo bikarbono, ki ji dodajte še 100 ml destilirane vode, da se prične soda bikarbona topiti. Nato počasi in previdno dolivajte manjše količine kisa, pri čemer bo reakcija med njim in sodo povzročila penjenje. Ko v posodo dodate ves kis, počakajte nekaj trenutkov, da se soda bikarbona raztopi, nato pa zmesi dodajte še preostanek destilirane vode, ki bo dokončno ustavila penjenje. Mehčalec dobro premešajte, za piko na i pa mu lahko dodate tudi 10–15 kapljic izbranega eteričnega olja. Tako, mehčalec je pripravljen in čaka na prvo pranje!

5 NAD PRAH Z LIMONO

Brisanje prahu je zagotovo eno izmed najmanj priljubljenih hišnih opravil. Bolj ko brišemo prah, več ga imamo! Tiči povsod in pogosto povzroča obilico zdravstvenih težav. S posebnim limoninim pripravkom ga boste učinkovito odpravili vsaj za nekaj dni, obenem pa v kombinaciji z oljem poskrbeli za sijaj lesenih površin. Recept je preprost:

- 1 limona,
- 1 čajna žlica olivnega olja,
- 1 čajna žlica vode.

Navodilo za pripravo in uporabo:
Limono iztisnite v posodo in v sok dodajte še preostali dve sestavini. S tako pripravljenim čistilom premažite lesene površine, počakajte 5 minut in jih zbrišite z mehko krpo. Les se bo čudovito svetil in dišal, olivno olje pa ga bo nahranilo in obnovilo.

38 %
vseh prodanih vozil znamke Škoda nosi ime Octavia.

100
različnih tržišč po svetu osvaja Škoda z modelom Octavia.

Ime Octavia izvira iz latinske besede za številko **8** Gre namreč za osmi model, proizvedeno po drugi svetovni vojni v tovarni Škoda.

5 ZVEZDIC
bi ji kupci prisodili za udobje, prostornost in tehnologijo, na testiranjih Euro NCAP pa jih je dobila za najvišjo raven varnosti, ki jo zagotavlja potnikom.

7 RAZLOGOV
za to, da je postala slovenski avto leta: oblika, vozne zmogljivosti, funkcionalnost, gospodarnost, varnost, cena in primernost za slovenski trg.

LETA 2008
se je pojavila okolju prijazna različica GreenLine s sistemom za regeneracijo zavorne energije, tehnologijo start-stop ter menjalnikom z optimiziranimi prestavnimi razmerji.

AVTO SLOVENSKIH SRC

Nova Octavia je rojena zmagovalka – osvaja z močjo argumentov in prepričuje s svojim sodobnim, a hkrati brezčasnim videzom. Sprehodite se z nami skozi številke, ki rišejo njeno zgodbo o uspehu!

Besedilo: Barbara Bizjak
Foto: Arhiv Škoda

4.000.000

je zaporedna številka dirkaško modre Octavie, ki je 28. avgusta lani zapeljala iz tovarne v Mladi Boleslav. Odtlej so jih naredili še nekaj deset tisoč več.

2

karoserijski različici Octavie obstajata, limuzinska in kombilimuzinska.

248 km/h

je končna hitrost najhitrejše serijsko izdelane Octavie, ki nosi oznako RS (Renn Sport).

93 %

lastnikov Octavie je zadovoljnih s svojim vozilom, če sodimo po raziskavi britanske potrošniške organizacije Which?.

1959.
leta je bila predstavljena prva Octavia.

1996.
je sodobna Škoda Octavia zapeljala pred javnost. Bila je prvi povsem nov model Škode po koncu komunizma, ki je hkrati označil začetek partnerstva z Volkswagnom.

2004.
je Octavia doživela temeljito prenovo. Rodila se je 2. generacija.

2013.

je na ceste zapeljala zadnja, 3. generacija Octavie.

1. MESTO

so Octavii (različica 2.0 TDI Elegance) prisodili člani britanskega Caravan Cluba, ki so testirali vlečne sposobnosti 46 lani predstavljenih modelov. »Škoda ima odlične vlečne sposobnosti, je izjemno praktična, odlično se vozi, stane pa manj, kot bi pričakovali. Najpomembnejše pa je, da dokazuje, da odlično vozilo za vleko prikolic ni nujno težko, požrešno ali drago.«

4 X 4

pogon s sklopko Haldex 5. generacije je najpomembnejši adut nove skavtinje.

25 %

večjo vlečno silo (do dve toni) ima od svoje predhodnice.

33

milimetrov višji odmik od tal ima od klasične Octavie.

3

motorne različice obstajajo: dve dizelski in ena z bencinskim motorjem.

Leta 2004 se je Octavia prvič predstavila v različici Scout. Najnovejša skavtinja, ki je pred nekaj tedni na avtomobilskem salonu v Ženevi doživela svetovno premiero, se lahko pohvali s pogonom 4 x 4 s sklopko Haldex 5. generacije in sposobnostjo premagovanja še strmejših in še zahtevnejših brezpotij od predhodnice. Octavia Scout, ki bo v Sloveniji taborila od septembra dalje, je na voljo z dvema dizelskima in enim bencinskim motorjem. Ima prepoznaven črn spodnji del sprednjega in zadnjega odbijača, široke odprtine za zajemanje zraka spredaj, poudarjeni sprednji meglenki, črne vstopne letve, obrobe kolotekov in zaščitne letve na vratih, serijska 17-palčna platišča in še višji odmik od tal kot klasična Octavia.

5 NASLOVOV AVTO LETA

je že osvojila: v Sloveniji, na Finskem, Danskem, v Litvi in Latviji!

Eno še vedno velja: skupna doživetja so tista, ki povezujejo, pa naj bo to postavljanje peščenih gradov ali pa kratkočasenje ob risankah in igranju iger pri računalniku.

DIGITALNO OTROŠTVO

Pozno popoldne v povsem običajni slovenski družini: mama s svojim telefonom odgovarja na službeno pošto, oče po svojem debatira s šefom, starejša hči je zasedla računalnik, mlajša obsedela pred televizijo. Tablica, skrita v omari, čaka na maj, ko jo bo devetletnica dobila za rojstnodnevno darilo. Koliko tehnoloških ljubljenčkov pa premore vaša družina?

Besedilo: Alenka Kotnik
Foto: Shutterstock

Sosedov je komajda shodil, v plenicah je še, drobceni prstki pa že veselo drsijo po mamini tablici: »Neverjetno, kaj vse zna narediti z dvema prstoma! Komaj obvlada par besed, pa se že zabava s Talking Tomom.« Znanec potarna, da mu ni jasno, kako je njegov štiriletnik brez težav vklopil tablico, se povezal s spletom in se dokopal do družinskih fotografij v oblaku. Ob vsakem obisku pri zdravniku se znova potrdi, da je potomca najlaže umiriti s pametnim telefonom ali tablico. Prav prideta tudi v restavracijah, kjer mulčki kot zanalašč nočejo sedeti pri miru in jesti. Pa starši – s spomini na lastno otroštvo v peskovnikih, s potolčenimi koleni in od plezanja po drevesih raztrganimi hlačami? Zmedeni smo. In zaskrbljeni. Krmarimo med predsodki in občutki krivde, ker otroke prepuščamo brezplačnim tehnovaruškam, ter strahovi, kaj vse bo nadobudni naraščaj zamudil, če se ne bo ravno pravi čas in v pravi meri seznanil z novodobno tehnologijo.

IMATE KAJ SLABE VESTI?

»Ne, nimam,« odgovarja Maja, mamica dveh predšolskih deklic. »Veliko se igramo zunaj in ustvarjamo. Tudi televizija in računalnik lahko izobražujeta, treba pa je najti prave vsebine. Pri nas kar precej iščemo po internetu, ker pogosto česa ne znam razložiti ali pa hočeta deklici videti kakšno žival. Moj mož pa je tako ali tako prepričan, da je treba otroka od malega vzgajati z računalnikom, ki je postal že nepogrešljiv.«

Če starši večino časa tipkamo po telefonu ali računalniku, je pričakovati kar koli drugega od otrok najmanj težko, če ne že kar nepošteno. Otrokom je namreč popolnoma vseeno, če je naše početje »nujno« in »za službo«. Kar vidijo in dojamejo, je izjemna pomembnost tehnološke igračke, ki ji starši namenjajo ogromno časa in pozornosti.

Po podatkih ameriške raziskave Marketing to The »Likeable« Mom so najbolj vnete zagovornice zgodnjega seznanjanja otrok s tehnologijo pripadnice generacije X. Prepričane so, da obvladovanje računalniških spretnosti odločno pripomore k šolskemu in kariernemu uspehu. Bržkone želijo naraščaju prihraniti lastne izkušnje mukotrpnega spoznavanja in usvajanja zakonitosti delovanja sodobne tehnologije. Kar pet odstotkov t. i. milenijskih mam (generacija Y) pa je pametni telefon ali tablico otroku kupilo že pred njegovim drugim letom starosti!

STARŠI V ZADREGI

Koliko, kdaj in predvsem kaj naj s tehnološkimi »igračami« počnejo naši otroci, da bo prav,

Marko Potrč, TV voditelj

Petletni Tilen, ki ga kot vse otroke tehnika fascinira, odkar se je začel zavedati, že obvlada tablico. Pravzaprav je večji mojster kot mama, ampak seveda pazimo, da s tablico ne preživi preveč časa. Z njim imamo dogovor, ki se ga mora držati. Ima pa to nekaj pozitivnih strani, recimo stik s tujimi jeziki. Štetje v angleščini Tilen denimo že dobro obvlada. Čas igranja igric, risanja ali iger spomina na iPadu smo glede na nekaj raziskav določili na eno uro. Večinoma sicer celo govorijo o meji dveh ur, ampak raje smo jo postavili nižje. Menim, da mora otrok nove tehnologije poznati in obvladati. To je sestavni del okolja, v katerem živi. Odrekati mu to bi po mojem mnenju pomenilo, da bi ga prikrajšal za znanje, ki je v tem okolju nujno. Pomembno pa je, da Tilen ve, da to ni vse, kar obstaja okoli njega.

so vprašanja, ki mučijo večino staršev. Odgovori si ne bi mogli biti bolj nasprotujoči: od strogih omejitev in grozenj z zasvojenostjo, celo avtizmom in motnjo pozornosti, slabšo telesno kondicijo in debelostjo otrok na eni strani do liberalnejših pristopov, ki poudarjajo izobraževalno in razvojno vrednost sodobne tehnologije. Moralna panika tudi tokrat ni odpovedala. Če je bila ge-

Po podatkih projekta RIS kar tri četrtine otrok med 9. in 16. letom uporablja internet vsak dan, večinoma za gledanje videoposnetkov (86 %), igranje spletnih igric (80 %) in obiskovanje profilov na družbenih omrežjih (74 %). Povprečni čas, ki ga vsakodnevno preživijo na spletu, je 94 minut.

neracija današnjih staršev pod udarom (domnevno) škodljivega vpliva nasilja na televiziji, veljajo danes podobna opozorila za igrice, internet, tablične računalnike in pametne telefone.

Raziskava Mediji v življenju slovenskih otrok je pokazala, da ima polovica osemletnikov že svoj mobilni telefon. »Dejali so, da si želijo nove tehnologije, denimo pametnega telefona, zaradi pritiska sovrstnikov, češ, vsi sošolci ga imajo, le jaz ne,« opaža dr. Karmen Erjavec s FDV-ja. Obenem je mobilni telefon postal tudi starševski podaljšek in prikladno orodje nadzora.

Tako se starši s svojim shizofreno-nevrotičnim odnosom do tehnologije ujamemo v past. Po eni strani jo zavračamo in se bojimo njenih negativnih vplivov, po drugi izkoriščamo njene pozitivne plati in jo nemalokrat uporabljamo kot vzgojno sredstvo. »Starši dodatno stopnjujejo pomembnost tehnologije tako, da otroke kaznujejo z odvzemom tehnologije. S tem jo postavijo na piedestal in postane zaželen predmet,« pojasnjuje dr. Erjavčeva in glede vloge staršev še doda: »Pomembna je njihova motivacijska vloga pri branju knjig, nadzorna vloga pri uporabi mobilnega telefona in podporna vloga pri uporabi interneta.«

Strokovnjaki staršem torej svetujejo vzgojo, ne prepovedi uporabe sodobnih medijev. Z otroki naj se pogovarjajo o nevarnostih in skupaj odkrivajo spletna prostranstva. Kot v resničnem tudi v virtualnem svetu na otroke preži kup nevarnosti, zato je pametno vztrajati pri kopici pravil in varnostnih omejitev. Vprašanje je le, če se jih držijo novodobni »Facebook starši«, ki malodane vsak otrokov korak, zobek in dosežek ponosno razkazujejo širni spletni javnosti. A raziskava centra Pew kaže, da je kar četrtini uporabnikov omrežja Facebook prav malo mar za nastavitve zasebnosti.

Nadzor nad tem, kaj mularija počne na internetu in po telefonu, je izjemno pomemben. Raziskava Mladi na netu, ki so jo pred tremi leti izvedli na FDV-ju, je namreč pokazala, da je skoraj pol dečkov in 14 odstotkov deklic, starih od osem do šestnajst let, pošiljalo ali prejelo gole fotografije. Gre za t. i. seksting, pošiljanje spolno eksplicitnih vsebin po mobilnih telefonih in spletnih družbenih omrežjih, ki skokovito narašča. Skrb vzbujajoče pa narašča tudi pojav spletnega ustrahovanja.

NAŠI ZLATI TELEBAJSKI

Ameriška akademija pediatrov otrokom, mlajšim od dveh let, odsvetuje gledanje televizije, saj naj bi bila za razvoj njihovih možganov nujna neposredna komunikacija s starši oziroma skrbniki. Tem omejitvam so kasneje dodali še računalnike in pametne telefone ter znova posvarili pred pasivnostjo otrok pred zasloni. »V slovenski razvojnopsihološki stroki posebnih priporočil o medijski potrošnji ni,« pove razvojna psihologinja dr. Ljubica Marjanovič Umek in doda: »Otroci, ki odraščajo v današnjem času, se bodo prej ali slej srečali z medijsko ponudbo, zato jih je treba že zelo zgodaj vzgajati z namenom, da bodo iz televizijskih oddaj in vsebin, ki si jih ogledujejo na računalniku, znali izluščiti tisto, kar je dodana in pozitivna vrednost.

Težko je reči, koliko ur dnevno naj pet- ali osemletnik gleda televizijo. Vedno gre še za vprašanje, kaj in kako gleda.«

V najnovejši raziskavi Mediji v življenju slovenskih otrok dr. Karmen Erjavec s FDV-ja ugotavlja, da otroci med šestim in osmim letom največ časa namenjajo televiziji, in sicer več kot dve uri, računalniškim igram pa več kot uro na dan. S tem se postavljajo ob bok vrstnikom v Veliki Britaniji, zaostajajo pa za ameriškimi, ki pred televizijo presedijo okoli štiri ure na dan.

Hm, potemtakem je naša šestletnica s pol ure televizije na dan in občasnimi igricami na računalniku pravzaprav medijsko »podhranjena«. Podobno kot pri znankah so risanke na vrsti v času priprave obedov ali kakega nujnega opravila. Televizijske ali računalniške varuške tako praviloma množično obratujejo v času kuhanja, pospravljanja ali nedeljskega jutranjega poležavanja.

Saša Lendero, pevka

Ario, ki je stara štiri leta in pol, računalnik seveda zelo privlači, a z Miho se trudiva, da bi bile minute pred računalniškim ekranom čim bolj redke. Vseeno se jih žal nekaj nabere, recimo kakšnih deset do petnajst minut na dan. K računalniku štejem tudi tablico, telefona pa ji skorajda ne posojava. Aria najraje tipka črke ali igra krajše igrice, za risanke pa ima rajši televizijo. Količina časa, ki ga preživi s tehnološkimi igračkami, je seveda plod najine zavestne odločitve. In ta je: čim manj! A kaj, ko potem udari vsakdan in načela … no, ne ravno padejo, prikrojijo pa se prav gotovo *(smeh)*. Za načelo »čim manj« sva se z Miho odločila že zelo zgodaj, saj sva kar nekaj prebrala o negativnem vplivu tehnoloških igrač na razvoj zgodnje otroške domišljije. Tudi sama opažava, da je Aria bolj raztresena, kadar si na primer ob nedeljah ogleda preveč risank, in da jo igrače takrat dosti manj pritegnejo.

FACEBOOK MULARIJA

Nekoliko drugače je z najstniki, ki jih v svet tehnologije ni treba posebej uvajati. Prej bi veljalo obratno. Špelina dvanajstletnica televizije skoraj ne gleda več. »Večino prostega časa preživi ob tabličnem računalniku, na družbenih omrežjih, posluša glasbo in gleda filme. Čas ji skušam omejiti, a je težko. Ker ob računalniku preživi preveč časa, ga uporabljam tudi kot vzgojno sredstvo, denimo pri slabih ocenah.«

Po podatkih projekta Raba interneta v Sloveniji (RIS) otroci med devetim in šestnajstim letom praviloma vsak dan po uro in pol preživijo na internetu, gledajo videoposnetke, igrajo igre in se družijo na družbenih omrežjih. Skoraj tri četrtine jih ima svoj profil na Facebooku, s čimer se po ugotovitvah slovenskega poročila Tveganje in varnost otrok na internetu »uvrščajo precej nad evropsko povprečje«. Ne glede na Facebookova pravila, ki za prijavo postavljajo starostno mejo trinajst let, ima – po podatkih tega poročila – svoj profil 26 odstotkov devet- in desetletnikov, v starostni skupini enajst- in dvanajstletnikov pa je takih že skoraj polovica.

Toda priljubljenost Facebooka upada, kot so lani ugotovili v ameriški raziskavi centra Pew, in to najbolj zaradi prisotnosti staršev. Raziskava združenja Online Schools ugotavlja, da več kot polovica staršev vohuni za svojimi otroki po Facebooku, več kot tri četrtine jih preverja zgodovino brskanja po spletu, skoraj četrtina pa jih kuka v najstnikov e-poštni nabiralnik. Pa vi?

Teoretiki se delijo v dve skupini: eni trdijo, da otroci na račun povečane medijske potrošnje zanemarjajo ostale plati življenja (igro z vrstniki, gibanje), drugi dokazujejo, da so medijsko aktivnejši bolj aktivni tudi na drugih področjih. Slednje potrjuje tudi raziskava Mediji v življenju slovenskih otrok.

Marko Crnkovič: »Tablice so najboljša pogruntavščina zadnjih let.«

Z znanim kolumnistom, tviterašem ter poznavalcem in uporabnikom sodobnih komunikacijskih tehnologij smo se pogovarjali o vzgoji v času tehnoloških igrač.

Ali vaša otroka uporabljata računalnik?
Moja sinova – sedemletni Oskar, drugošolec, in petletni Jonas, še v vrtcu – ne uporabljata računalnika, uporabljata pa iPad in občasno iPhone. iPhone imam od leta 2008, iPad pa od leta 2010: napravi jemljeta v roke od samega začetka. Zanimivo je, da prej (vsaj Oskar) nista uporabljala drugih telefonov, iPhone pa sta usvojila takoj. Jonas je bil star le dvanajst mesecev, ko je intuitivno dojel princip delovanja zaslona na dotik. Naprave z zaslonom na dotik so za oba pojem računalništva. S prstom včasih poskušata upravljati tudi aplikacije na zaslonu mojega prenosnika. Računalnika še nekaj časa ne bom forsiral. Mislim, da za otroka njune starosti ni koristen, kaj šele potreben, niti za zabavo oziroma igro. Za to se mi zdi iPad bolj primeren – tudi zato, ker omogoča več starševskega nadzora.

Ste jima kdaj uporabo časovno omejevali?
Seveda jima uporabo časovno omejujem, saj se otroci na uporabo iPada hitro navadijo. Ko ga enkrat začneta uporabljati, jima ga ne morem izpuliti iz rok – pri tem pa se še prepirata, kdo od njiju ga bo uporabljal. Časovne omejitve določam po občutku, nimam fiksnih, vnaprej določenih. Odkrito rečeno, iPad ali redkeje iPhone jima dam v roke tudi v primerih, ko moram nekaj narediti in rabim mir. Usmerjam ju predvsem z izbiro aplikacij, ki jih naložim na iPad in iPhone. Največ je iger, nekaj je didaktičnih, precej pa tudi pravljic in slikanic.

Za kaj najpogosteje uporabljata tablico in pametni telefon?
Največ igrata igre na iPadu, izjemoma tudi na iPhonu. Preigrala sta jih veliko, skorajda ni dobre ali priljubljene igre za iPad/iPhone, ki je ne bi vsaj poskusila. Včasih so bile najbolj priljubljene tiste iz serij Angry Birds, Toca Boca, Temple Run, Cut the Rope, vendar jih že preraščata (ali pa sta se jih naveličala). Trenutno je daleč najbolj priljubljena Minecraft, potem pa dolgo nič in morda še Clash of Clans in Kingdom Rush. Pogrešam izdaje slovenskih pravljic oziroma slovenskih prevodov pravljic za iPad. Včasih jima berem kar angleške in jima sproti prevajam. Njuna najljubša pravljica je sicer interaktivna zgodba The Fantastic Flying Books of Mr. Morris Lessmore. Kadar smo kje zunaj ali slučajno brez papirja in barvic, pa na iPad včasih tudi rišeta. V neki fazi sta se na iPad tudi učila pisati.

Ima kateri od otrok že lastno tablico oziroma telefon?
Svojih naprav še nimata in jih tudi še nekaj časa ne bosta imela. Čeprav mislim, da je to zanju dobro, jima jih ne bom še tako kmalu kupil. Cilj vzgoje je, da je čim bolj uravnotežena. Ne obstaja samo iPad, še veliko več je drugih učnih in vzgojnih in igralnih pripomočkov – sploh v šoli –, da ne omenjam telesnih aktivnosti in branja tiskanih knjig, pobarvank itd. Kolikor vem, otroci dandanes začnejo uporabljati prenosni telefon med osmim in desetim letom. Verjetno bo takrat kak starejši iPhone odveč in ga bom dal najprej Oskarju v uporabo. iPad pa je tako ali tako vedno kje blizu – ampak zaenkrat naj bo raje pod kontrolo.

Kakšno je sicer vaše mnenje o uporabi računalnika, tablice, telefona pri otrocih?
Mislim, da so tablice najboljša tehnološka pogruntavščina, ki se nam je zgodila v zadnjih letih. To je treba znati izkoristiti tudi pri vzgoji. To ni lahko, lahko pa se obrestuje. Nobena stvar ni za otroka dobra, če se uporablja čezmerno. Odrasli si težko predstavljamo, kako bodo te naprave vplivale na otroke in kakšen bo njihov odnos do tehnologije, ko bodo odrasli. Dejstvo je, da prav moja sinova pripadata generaciji, ki že tako rekoč od rojstva uporablja nove, revolucionarne naprave, ki spreminjajo svet. To bo na njiju gotovo vplivalo. Upajmo, da pozitivno. Sam bi najraje videl, da fanta to izkoristita in se usmerita v tehnične stroke oziroma tehnologije, računalništvo.

BLATNA KOPEL

Kaj zmore Yeti Outdoor, ko gre zares? Prenovljenega Škodinega terenca smo pripravili do tega, da nam je pokazal vse, kar zna!

Besedilo: Miha Merljak
Foto: Gašper Pirman

Terenci in »terenci« so se v avtomobilskem svetu v zadnjih letih močno namnožili, saj so postali priljubljena izbira vseh tistih, ki jim je misel na terensko vožnjo morda res mikavna, a nimajo hkrati prav nobenega namena, da bi se kdaj tudi zares zapeljali z urejenih cestišč. Le pomislite na poslovneže v oblekah, upokojence in mame z otroki! Tudi Yeti ustreza vsem kriterijem sodobnega terenca: privlači s svojim videzom, s prostornim prtljažnikom je prikladen za potrebe mamic, s preglednostjo osvaja mestna središča, visoko sedenje ter pokončno vstopanje in izstopanje pa ustrezajo tudi starejšim voznikom.

In kako daleč pride po terenu? Po odgovor smo se podali skupaj s slovenskim reli veljakom ter inštruktorjem varne in terenske vožnje, Idrijčanom Miranom Kacinom. Sestali smo se na poligonu za terensko vožnjo v Selih pri Lavrici.

TAK, KOT MORA BITI

»Vsekakor je zelo veliko odvisno od voznika in njegovih veščin,« je razložil Miran. »Pravzaprav je voznik v mnogih primerih najšibkejši člen. Škoda Yeti zagotovo zmore veliko več, kot si terenske vožnje nevajen voznik upa oziroma je vešč odpeljati.«

Tudi le dvokolesno gnani Yeti zmore veliko: »Terenec mora biti namreč najprej oblikovan kot terenec! Yeti ima tipične značilnosti terenskih vozil, na primer kratke previse ter terensko ugodne vstopne in izstopne kote.« Še ena značilnost dobrega terenca je pomembna: večja oddaljenost od tal. Tudi ta pride kdaj pa kdaj prav že v mestu, recimo pri parkiranju na kak višji pločnik. Z drsanjem po tleh lastniki Yetija nimajo težav, še posebej, če so izbrali eno od različic Outdoor, ki ponujajo še ugodnejši vstopni in izstopni kot. Za racionalnega avanturista, ki se je v želji po prihranku odpovedal štirikolesnemu pogonu, a hkrati zastoj na avtocesti vidi kot priložnost za prijetnejšo pot do doma, pa čeprav po luknjastem makadamu, so to torej same dobre novice!

Kacin Yetijevo podvozje ocenjuje z vidika lastnih reli izkušenj: »Po prvih občutkih bi rekel, da je podvozje nekoliko bolj trdo nastavljeno, a pri malo večjih hitrostih je avto izredno vodljiv, zanesljiv, vožnja je mehkejša, zelo udobna. Vsekakor se pozna, da v Škodinih razvojnih centrih dela kar nekaj bivših in še sedanjih dirkačev. Na dirkah namreč dobiš precej občutka, kako uglasiti celotno kombinacijo podvozja, od amortizerjev do vpetij in na koncu tudi pnevmatik. Del tega Škodini dirkači zagotovo prenašajo v serijske Škode.«

4X4 OFF ROAD

Vse lepo in prav, dokler so ceste suhe in ravne – takrat s primernim voznikovim znanjem tudi dvokolesni Yeti prileze zelo daleč in pripleza zelo visoko. A mnogi se vsak dan vozijo tudi v slabih voznih razmerah, po blatu in snegu. Če pade telefonska linija, je težavo treba takoj odpraviti, in če bolnik potrebuje pomoč, mora patronažna sestra na pot, pa naj se oblaki na nebu še tako razburjajo! V teh primerih igra avtomobil nadvse pomembno vlogo. Je torej štirikolesni Yeti primeren glavni igralec v življenju lovcev, gozdarjev, gorjanov, patronažnih sester, poštarjev, telekomunikacijskih monterjev in številnih drugih? Miran Kacin odločno prikima: »Pojdimo na poligon! Zelo blatno je in tako ravno pravi dan za preizkus.«

V slabih razmerah je štirikolesni pogon, katerega srce je pri Yetiju sklopka Haldex, seveda nujnost. Ta ohranja vse ugodnosti prednjega pogona, saj se zadnji kolesni par priključi takoj, ko potrebo po tem zazna pametna elektronika. A še pomembnejši je Yetijev program Off Road. »Terenska vožnja namreč zahteva kar nekaj voznikove zbranosti in občutka. Pri tem je še kako dobrodošlo, če avtomobil vozniku kakor koli pomaga.«

In kako to počne Yeti? »Najpomembnejši je vsekakor nadzor plina!« S pritiskom na stikalo na sredinski konzoli voznik spremeni delovanje motorja, stopalka za plin postane manj občutljiva in vozilo se zato lahko po grbinah in luknjah plazi počasi, ena-

Yeti je doma na cesti. Ta je lahko strma, blatna, razrita, valovita, luknjasta ..., pa vendar cesta. Je torej avto za vse terene, po katerih se po zakonu sploh smemo peljati!

PROGRAM OFF ROAD

terenski režim delovanja motorja › terenski režim delovanja ABS › terenski režim delovanja ASR › pomoč pri spuščanju › pomoč pri speljevanju.

Vozili smo Yeti Ambition 2.0 TDI 4x4 Outdoor.

Miran Kacin je skupaj z Darkom Peljhanom zaslužen za to, da velja Idrija za zibelko slovenskega relija. Kot sovoznik Andreja Jereba je osvojil sedem naslovov prvaka, bil je tudi član prve slovenske posadke, ki je prispela na cilj relija za svetovno prvenstvo.

komerno, z bolj ali manj konstantnimi motornimi vrtljaji. Terenska vožnja namreč nagradi vztrajnost, kaznuje pa voznikovo zaletavost. »Počasi se torej daleč pride.«

NA KLANCU

Yeti vozniku pomaga tudi pri vzponih: »Pri speljevanju na klancu avtomobil za nekaj sekund zadrži zavoro, da lahko voznik prestavi nogo na stopalko za plin, v programu Off Road pa z omejevanjem števila vrtljajev pri vrednosti 2500 tudi preprečuje, da bi voznik s pretežko nogo spravil vozilo do zdrsa. Na terenu moramo namreč voziti bolj nežno.« In pri spuščanju? »Na snegu se hitro pokaže, da je ujeti drseče vozilo veliko težje kot ga pognati v dir. Še posebej se to pokaže na strmih spolzkih klancih, ki prehitro vožnjo kaznujejo tako, da avtomobila preprosto ne moremo ustaviti.«

V Yetiju je to zaradi pomoči elektronike veliko manj stresno: »Vklopimo Off Road program, prestavimo v prosti tek in speljemo – program bo ohranjal izjemno majhno hitrost, komaj tri kilometre na uro. Sistem sicer deluje še v prvi, drugi, tretji in vzvratni prestavi, v katerih hitrost ohranja pri minimalnih 8, 14 in 18 kilometrih na uro, lahko pa medtem tudi pospešujemo (pri spustu tudi v prostem teku), in sicer do največ 30 kilometrov na uro, ko se program samodejno izključi. Ohranjanje majhne hitrosti je pri spustih seveda še toliko bolj pomembno, ker s tako obvladanim avtomobilom na spolzkem terenu tudi laže zavijamo. Spomniti pa velja še na terensko nastavljen protiblokirni zavorni sistem ABS. Ker vemo, da na snegu in drugih spolzkih površinah običajen ABS ustavlja počasneje, Yetijev ABS na terenu dopušča nekaj zdrsa, da tako ustvari »klin« pod kolesi, v katerega se nato oprimejo gume. Primerno terenski vožnji deluje tudi sistem proti zdrsu pogonskih koles ASR, ki po potrebi dovoli več zdrsa.«

Pri Yetiju se še kako pozna, da dela v Škodinih razvojnih centrih precej dirkačev.

Veščin, ki jih potrebujemo za takšno vožnjo, se Simply Clever vozniki ne boste priučili samo na tečaju terenske vožnje. Marsičesa se boste naučili že med branjem knjižice z navodili za uporabo programa Off Road. Z elektroniko namreč pridobijo tudi vozniki, ki na slabo utrjene ceste nikoli ne zavijejo. Program Off Road jih bo na primer rešil, ko se bodo dogovorili za silvestrovanje v kaki gorski koči, pa jih bo sredi noči zametlo. Pri spuščanju nazaj v dolino bodo tako prestavili v prosti tek ter se spustili počasi in varno.

KAKO JE TOREJ BILO NA LAVRICI?

Se je moral Miran Kacin zelo potruditi, da je Yetija sprehodil po blatnih klancih? Ne, Yeti je plezal povsem gladko, mirno, kot da se prav nič ne napreza, in v potniški kabini smo naravnost uživali v sožitju človeka z bogatimi vozniškimi izkušnjami in zanesljivega stroja, ki vliva samozavest!

	MOTOR	MENJALNIK	POGON	NAJVEČJA HITROST	KOMBINIRANA PORABA	EMISIJE CO_2	ODMIK OD TAL
YETIJI ZA PRILOŽNOSTNE AVANTURISTE	1,2 TSI 77 kW	6-stopenjski ročni ali 7-stopenjski samodejni DSG	sprednji	177 (176) km/h	6,0 (6,1) l/100 km	140 (142) g/km	155 mm
	1,4 TSI Green tec 90 kW	6-stopenjski ročni	sprednji	185 km/h	6,4 l/100 km	148 g/km	180 mm
	1,6 TDI GreenLine 77 kW	5-stopenjski ročni	sprednji	176 km/h	4,6 l/100 km	119 g/km	155 mm
	1,6 TDI Green tec 77 kW	7-stopenjski samodejni DSG	sprednji	175 km/h	5,0 l/100 km	132 g/km	155 mm
	2,0 TDI 81 kW	5-stopenjski ročni	sprednji	177 km/h	5,1 l/100 km	132 g/km	180 mm
YETIJI ZA ZAHTEVNE	1,8 TSI 118 kW 4x4	6-stopenjski ročni	štirikolesni	200 km/h	7,8 l/100 km	184 g/km	180 mm
	2,0 TDI 81 kW 4x4	6-stopenjski ročni	štirikolesni	174 km/h	5,8 l/100 km	152 g/km	180 mm
	2,0 TDI 103 kW 4x4	6-stopenjski ročni ali 6-stopenjski samodejni DSG	štirikolesni	190 (187) km/h	5,6 (6,3) l/100 km	149 (164) g/km	180 mm
	2,0 TDI 125 kW 4x4	6-stopenjski ročni ali 6-stopenjski samodejni DSG	štirikolesni	201 (197) km/h	5,7 (6,3) l/100 km	149 (164) g/km	180 mm

AVTO ZA VELIKE &

Superb Combi je lahko udobna mobilna pisarna ali prostorna družinska dnevna soba na štirih kolesih: podajte se z njim novim dogodivščinam naproti!

POSLOVNO VOZILO

Za sklepanje poslov je idealen:

1. ker kirurško natančni spoji notranjih elementov, odsotnost strukturnih zvokov, materiali, mehki na dotik, usnje, les, krom, dodatki iz brušenega aluminija in skrbno izbrani barvni toni v paketu opreme Laurin & Klement prinašajo ekstravaganco visokega razreda;

2. ker je v prostorni in udobni notranjosti mogoče izbirati med petimi barvnimi kombinacijami in enajstimi različicami oblazinjenja ter devetimi različnimi volani s tremi oziroma štirimi kraki;

3. ker ponuja tako imenovani kraljevski sedež na zadnji klopi – ta VIP-potniku z električnim stikalom omogoča nastavitev položaja sprednjega – sovoznikovega sedeža;

4. ker streha iz sonca črpa energijo za pogon ventilacije, ko je Superb parkiran na parkirišču – gospe in gospode bo po sestankih tako pričakal prijetno ohlajen potniški prostor;

5. ker je na voljo tudi z zmogljivim 3,6-litrskim strojem FSI V6 s 191 kilovati, samodejnim dvosklopčnim menjalnikom DSG in tudi z elektronsko nadzorovanim štirikolesnim pogonom.

& MALE IGRE

Besedilo: Karel Zajc
Foto: arhiv Škoda

VEČ

Več o Superbu kot poslovnem in družinskem vozilu:
›www.simplyclever.si/Avtomobil-po-vasi-meri.html

DRUŽINSKO VOZILO

Za pisanje lepih spominov je pravi:

1. zaradi prostornosti – s sistemom Twindoor limuzina hitro postane kombilimuzina, v karavanski različici kombi pa je že v osnovi kar 633 litrov prostora; po potrebi ta naraste do 1,8 kubičnega metra, pa še na streho je mogoče postaviti prtljažnik za dodatnih sto kilogramov;

2. zaradi aktivne in pasivne varnosti, podprte s sistemi ESC, ABS, HBA, Hill Hold Control, Driver Activity Assistant, AFS ... in petimi zvezdicami na testu Euro NCAP;

3. zaradi široke motorne palete (štirje bencinski in trije dizelski motorji, vsi prisilno polnjeni) z do 19 % manjšo porabo;

4. zaradi različice GreenLine, v kateri se vrti 1,6-litrski TDI s 77 kilovati in 250 njutonmetri; ta povprečno porabi le 4,2 litra dizelskega goriva na sto kilometrov in na kilometer pridela zgolj 109 gramov CO_2;

5. zaradi Simply Clever trikov, med katerimi sta tudi v vrata integriran dežnik in LED-svetilka v prtljažniku combija, ki jo je mogoče uporabljati zunaj vozila; tu so še večnamenski predal Jumbo Box v sredinski konzoli, obojestransko dno prtljažnika in prilagodljive pregrade v njem ter sidrišča in mreže za pritrjevanje tovora.

FANTJE kuhajo

Aljaž, 10-letni Rožle, 5-letni Natan in 4-letni Vital mamico Tino (in sebe) po navadi razvajajo s palačinkami. Za Deuove velja, da so pač prava palačinkarska družina. Nekaj receptov nam bodo zaupali v eni od prihodnjih številk, tokrat pa so fantje sklenili svoje najljubše dekle presenetiti s čisto pravim kosilom. Da kuhinja ni prostor, v katerega ne bi mogla stopiti moška noga (razen ko gre po kakšno dobroto v hladilnik), in kuhanje ne umetnost, ki je ob pravilnem usmerjanju in pomoči ne bi obvladali tudi otroci, so nam dokazali v ljubljanski kuharnici Slastno. Tu je mojstrica Gabi našo razigrano štiriperesno deteljico naučila pripraviti vse od predjedi do deserta – zraven pa smo se vsi skupaj še odlično zabavali.

In to za mamo, srečnico! Kakšen je bil rezultat moške zabave v kuhinji, vas zanima? Topli obloženi kruhki, medaljon v gobovi omaki s kipnikom in izvrstna panakota. Zveni slastno, mar ne? Mama prisega, da je točno tako tudi bilo!

Foto: Aleš Bravničar

Za začetek so se fantje neustrašno spopadli s popečenimi kruhki. Pod budnim očetovim očesom so zavihteli nož(k)e ter nasekljali mocarelo in posušene paradižnike. Dodali so jim baziliko, parmezan in nekaj kapljic oljčnega olja, premešali in z nadevom obložili rezine polnozrnatega toasta. Ko se je po nekaj minutah v pečici, ogreti na 200 stopinj (dostop do nje je imel le očka Aljaž), mocarela začela topiti, je napočil čas, da male dobrote pristanejo na krožniku, kjer so jim mulčki mehko postlali na posteljici iz rukole.

Svinjski medaljoni z gobovo omako in kruhovim kipnikom? Tudi marsikateri izkušeni gospodinji to ne zveni kot otroško preprosta glavna jed, a izkazalo se je, da ni bila za naše mušketirje prav nič pretežek zalogaj, okus pa je mamo Tino takoj razorožil.

Fantje so iz olivnega olja, balzamičnega kisa, gorčice, popra, česna in rožmarina pripravili marinado ter z njo premazali medaljončke. Po pol urice radoživega premora, v katerem so kot za šalo ustvarili mojstrske kipnike, so meso v vročem olju na hitro opekli, med peko pa so se lotili priprave šalotke in gobic. Te so v ponvi zamenjale pečeno meso – nadobudni kuharčki so jih prepražili, zalili z juho in sladko smetano ter začinili.

Če se sprašujete, kako se človek loti kipnikov, fantje odgovarjajo: »Nič lažjega!« V posodo vliješ smetano, primešaš popraženo šalotko, dva rumenjaka, nasekljano slanino in peteršilj ter z zmesjo preliješ na kocke narezan kruh, nato pa po dobrih 20 minutah dodaš še začimbe in sneg beljakov. Sledi čas za kopel (žal brez mehurčkov): z zmesjo je treba napolniti modelčke, te položiti v globlji pekač, vanj do polovice višine modelčkov naliti vodo in to vodno kopel postaviti v pečico, kjer se kruhov kipnik dobrih 20 minut kuha pri 180 stopinjah.

Želatina, kakšno packanje, kakšen žur! Fantje so jo namočili, da je lepo nabreknila, v kozici pa segreli smetano, kokosovo mleko in sladkor. V dišečo mešanico so dodali ožeto želatino ter neumorno mešali, da se je raztopila. Nekoliko ohlajeno zmes so prelili v modelčke in postavili na hladno, da se je strdila. Vmes so se lotili priprave želeja: v kozici so segreli 100 mililitrov pomarančnega soka, žličko sladkorja in cimet, dodali ožeto želatino in premešali. Nekoliko ohlajen žele so prelili čez strjeno panakoto. Ko so se slastne rožice strdile, so s šopkom postregli mamici. »Bilo je vrhunsko!«

VEČ ›

Se vam kaj cedijo sline? Odklikajte na portal Simply Clever, kjer vas čakajo vsi recepti, še več fotografij in video, ter se naučite za njo, ki vas razvaja vsak dan, kuhati kot pravi moški!

› www.simplyclever.si/Kaj-so-zakuhali-fantje.html

Družinski prijatelj

Ivan Sivec je najplodovitejši slovenski pisatelj, katerega besede popestrijo proste urice vsej družini, lepo pa grejo tudi v uho. Izdal je namreč kar 119 knjig, svoje verze pa je položil v usta tudi legendam, kot so Avseniki, Oto Pestner, Helena Blagne ali Boris Kopitar.

Besedilo: Barbara Bizjak
Foto: Ivana Krešić

ZA NAJMLAJŠE
Najmlajši član družine bo užival v slikanici Dober dan, palčki, veselo pa bo poplesaval ob Čarobnem trikotniku, slikanici s pesmimi, ki ji je priložena tudi zgoščenka.

ZA SINA
Če ima fant rad morje, ladje in pustolovščine, potem ga pošljite na avanturo v slovensko morje. Pustolovska zgodba knjige Kapitanov ključ se namreč odvija na potopljenem Rexu. Če poba nerad bere, pa vedite, da so po knjigi Pozabljeni zaklad posneli celovečerni mladinski film.

ZA OČETA
Ljubitelj športa in detektivskih zgodb? Enajsta ovira je odlična izbira. Tudi v atletiki je namreč prostor za skrivnosti! Tekmovalke jemljejo čudna poživila in se spreminjajo v moške ...

ZA POTREBNE SMEHA
Vnesite smeh v svoje življenje z Malimi Butalami ali pustite, da vas Ivan Sivec odpelje na Dopust s taščo.

ZA BABICO
Stara mama bo z veseljem posegla po kmečkih povestih, med katere sodijo Sivčeva prva knjiga Pesem njenih zvonov, Setev pomladnega vetra ali Sneg v maju. Če želite babico za rojstni dan osrečiti z radijsko čestitko, pa ne morete zgrešiti z Žametnimi vrtnicami Borisa Kopitarja, za katere je besedilo napisal Ivan Sivec.

ZA MAMO
Odpotujte z mislimi daleč proč. Ivan Sivec vas v Srebrni praproti popelje po poteh Maorov, v knjigi Potovanje na streho Evrope pa po Franciji, in sicer po poteh Julesa Verna.

ZA OSNOVNOŠOLKO
Se bo vaša šolarka odločila za Piko in hišnega robota ali za Počitnice na Marsu? Če bo sploh lahko odložila knjigo Vlomilci delajo poleti ali Zakleto bajto, seveda. Sta naslova slišati kaj znano? Ne motite se! Po teh knjigah sta namreč nastala tudi filma.

SIMPLY CLEVER NAMIG

Ob 2000-letnici rimske Emone bo v letih 2014 in 2015 izšlo Sivčevo življenjsko delo – štiri knjige z naslovi Zadnji keltski poglavar, Usodna emonska lepotica, Burja nad mrzlo reko in Atila, šiba božja, ki govorijo tako o ljubezenskem trikotniku med sužnjo, staroselcem in Emoncem kot o propadu rimskega cesarstva na našem ozemlju. Prvi dve sta s Škodino pomočjo že na knjižnih policah.

DOKAZ C

Leta Škodi odlično pristojijo: starejša ko je, bolje je videti! Najnovejši dokaz, ki je bil pred tedni predstavljen na avtomobilskem salonu v Ženevi, nosi ime Vision C.

Besedilo: Barbara Bizjak
Foto: arhiv Škoda

PRIHODNOST JE DRZNA ...

Dinamičen, samozavesten, inovativen – to so besede, ki pridejo na misel ob pogledu na petvratni kupe, katerega videz uteleša Škodine oblikovalske smernice za prihodnost in nikogar ne pušča hladnega. Vision C je sicer naslednik študije Vision D, ki je leta 2011 nakazala, kakšen bo videz modelov, s katerimi je Škoda v zadnjem letu temeljito prenovila svojo družino vozil. Zdaj – prvič, ko Škoda svojo krilato puščico pripenja na petvratni kupe – je očitno, da bodo ta postala še drznejša in še bolj dinamična.

VEČ ›

Kako vam je všeč Škodina vizija prihodnosti? Zaupajte nam svoje mnenje in si oglejte še več fotografij in video novega konceptnega vozila Vison C!
› bit.ly/VisionC

Prišel je čas za Vision C, konceptni avtomobil, kakršnega pri Škodi še ni bilo.

... IN ZELENA
Novega koncepta pa ne odlikujejo le oblikovna dovršenost, izjemna preglednost, prostornost in praktičnost, ampak tudi prijaznost do okolja. Vision C, ki doseže kar 214 km/h, je namreč nastal na platformi MQB, poganja pa ga 1,4-litrski štirivaljni motor TSI (81 kW, 110 KM) s pogonom na bencin in stisnjeni zemeljski plin. V tem primeru motor porabi le 3,4 kilograma plina na 100 kilometrov, v zrak pa izpusti 91 gramov ogljikovega dioksida na prevoženi kilometer.

VEČ >

Fabia S2000 je najuspešnejši dirkalnik v zgodovini Škode! Preberite več o njem in njegovih uspehih!
› www.simplyclever.si/Dirkaska-zgodba-o-uspehu.html

ADRENALINA in HITROSTI imam dovolj!

Aktualni evropski prvak v reliju je z nami spregovoril o novih izzivih, svojem najboljšem učitelju, težki izbiri sovoznika in še marsičem.

Besedilo: Matjaž Korošak
Foto: Uroš Modlic, arhiv Škoda

Prvi med Čehi – na Češkem je reli sila častčen šport – je postal evropski prvak, in to celo za volanom dirkalnika domače znamke, ki se v avtomobilskem športu udejstvuje tako rekoč od samega začetka. Na to je 32-letni Jan Kopecký, ki ga je v visokooktanski svet uvedel njegov oče, upravičeno ponosen. Več let se je moral namreč zadovoljiti z mesti tik pod vrhom. Zdaj se podaja na še neznan teren: z ekipo Škoda Motorsport se bo pomeril v azijsko-pacifiškem prvenstvu. Tu bo poskusil ponoviti svoj regionalni uspeh, predvsem pa še nadgraditi znanje vožnje na različnih podlagah. Medtem bodo v matični tovarni razvijali nov dirkalnik (homologacija dirkalnika na osnovi Fabie je predvidena za sredino leta 2015), s katerim se namerava Škoda, tudi z Janom Kopeckým za volanom, še utrditi na prestolu ene najuspešnejših znamk v avtomobilskem športu.

Dirkanje, vonj po bencinu in dirkalniki so že od nekdaj pomemben del zgodovine vaše družine. Ste še vedno aktivno vpleteni v družinski posel s pripravo dirkalnikov ali pa ste zaradi obveznosti bolj v vlogi svetovalca?
Kolikor je to le mogoče, si želim biti vključen v naš posel, a trenutno je na prvem mestu še vedno delo v Škodi Motorsport, za znamko Škoda. Seveda pa sem vesel, da gre za družinsko tradicijo v avtomobilskem športu, ki ga imam tako rad.

Dirkala sta tako vaš ded kot oče, zato sklepam, da ste se sami že zelo zgodaj okužili z dirkaškim virusom. Kdaj ste pravzaprav prvič sedli za volan?
Prav natanko se ne spomnim, ker sem bil zares še zelo majhen. Mislim, da sem imel štiri ali pet let, ko sem prvič držal v roki volan očetovega tovornjaka. Sedel sem v očetovem naročju in vozil čudovit tovornjak znamke Avia.

Ko že omenjava očeta – prebral sem, da sta bila z njim nekaj časa tudi velika tekmeca v pokalu Octavia na krožnih dirkah.
To so bila res krasna leta, saj sem se lahko od svojega očeta, ki je bil v tistih časih eden najboljših in najhitrejših voznikov na krožnih dirkah, ogromno naučil. In ko sem končno dosegel njegove čase, sem bil presrečen, saj sem vedel, da sem res hiter.

Menda ste v reli zašli bolj ali manj po naključju ...
Morda res, saj v družini ni bilo kake tradicije v reliju. Ko sem začenjal, sem šel po stopinjah svojega deda in očeta – najprej sem začel s kartingom in kasneje prestopil v pokalna tekmovanja na dirkališčih. Do 18. leta sem zmagal že na vseh dirkah in osvojil vse, kar je bilo takrat na Češkem mogoče, dirke pa so se ponavljale, saj sta bili na voljo le dve dirkališči – Most in Brno. In tako sem začel izgubljati motivacijo. Poskusil sem z nemškim pokalom

»Ko sem končno dosegel očetove čase, sem bil presrečen, saj sem vedel, da sem res hiter.«

Porsche Carrera, v katerem sem na testiranju dosegel dobre čase, toda vstopni kapital je bil zame preprosto prevelik. Nato sem se spomnil relija, ki sem ga rad gledal po televiziji, prepričal očeta, da je predelal eno od pokalnih Octavij, in tako se je začela moja kariera v reliju.

Kakšen pa je Jan Kopecký kot povsem običajen voznik za volanom serijskega avtomobila – ki je zagotovo tudi Škoda, kajne?
Še predobro vem, da si ne smem privoščiti kakšnega prekrška, saj svoj izpit potrebujem za dirkanje. Sem umirjen voznik, ki se trudi voziti čim bolj tekoče, mirno in upošteva prometna pravila.

Pa vas, saj ste po duši vendarle dirkač, na cesti res nikdar ne zamika, da bi še bolj stopili na plin, preskusili meje avtomobila?
Res ne. Adrenalina in hitrosti imam dovolj na številnih dirkah in testiranjih.

Za svoje početje morate biti v odlični formi. S katerimi športi se ukvarjate?
Všeč so mi pravzaprav vsi športi. Za vzdrževanje kondicije pa preživim precej časa v telovadnici in zunaj, ko tečem. Rad tudi smučam, igram skvoš, tenis, včasih pa sem igral tudi nogomet in se ukvarjal s še precej drugimi športi.

Nekoč ste dejali, da so bila leta za volanom Škode Fabie WRC v svetovnem prvenstvu nekaj najlepšega, kar ste doživeli v karieri. Še vedno mislite tako?
Tisti leti, 2006 in 2007, ko sem vozil v WRC-ju, sta bili neverjetni! Toda zdaj sem del tovarniške ekipe, na razpolago imam najboljšo možno tehnologijo, izjemno podporo in lahko rečem, da je vse le še bolje. Povrhu pa sem osvojil še svoj najpomembnejši mednarodni naslov.

Letos naslova ne boste branili, saj se zaradi Škodine strategije selite v azijsko-pacifiško prvenstvo. Za vas bo tam praktično vse novo – od dirk do tekmecev, drugačna bo morala biti tudi strategija. Kaj pričakujete?
Sam si predvsem želim več izkušenj na makadamu, saj bodo vse dirke na takšni podlagi. Prav zaradi tega in seveda dejstva, da bo vsak reli prinesel tudi drugačne razmere, bo to zame in za ekipo izjemen izziv.

Škoda Fabia začenja svoje šesto leto v vlogi uradnega dirkalnika tovarniške ekipe Škoda Motorsport. Toda kljub vse bolj izraziti konkurenci dirkalnikov s turbomotorji je to še vedno konkurenčen dirkalnik …
Nedvomno je Fabia S2000 še vedno hiter, zmogljiv dirkalnik, ki se s svojo hitrostjo lahko kosa s turbomotorji dirkalnikov razreda RRC in R5. Predvsem pa je to zelo zanesljiv, vzdržljiv dirkalnik, ki ga je preprosto voziti. Če je v rokah sposobnega voznika, je s Fabio še vedno mogoče zmagovati tudi proti novejši konkurenci turbodirkalnikov.

Toda razvoj gre dalje in FIA je zakoličila nov razred RC2 – doslej znan kot R5 – tik pod trenutnim razredom WRC. Škoda je dolgo odlašala z uradnim začetkom razvoja novega dirkalnika, ki bo spet nastal na Fabijini osnovi, zdaj pa je jasno, da ta zares prihaja. Mislite, da se bo strategija poznega prihoda na trg izkazala za enako uspešno kot pri trenutnem modelu S2000?
Nisem niti vodja ekipe niti strateg, da bi imel pri tem kakšno besedo, toda če pogledam nazaj, je res, da je tudi Fabia S2000 prišla na trg pozno, a zato toliko bolj uspešno. In ravno zato verjamem, da bo novi dirkalnik Fabia R5 vsaj tako uspešen kot trenutni – če ne bo še boljši!

Zamenjali ste že kar nekaj sovoznikov. Kaj loči dobrega sovoznika od slabega?
Pavel Dresler je moj četrti in upam, da bo tudi zadnji! Seveda pa nikakor ni lahko najti dobrega sovoznika, ki bi ti ustrezal v vsem. Sovoznik mora biti namreč predvsem nadarjen za svoje delo, imeti mora dober občutek za dogajanje v avtu, za dinamiko branja zapiskov ali radarja, biti mora miren in zbran, predvsem pa – sovoznik mora biti tudi prijatelj, saj z njim preživiš ogromno časa.

ŠKODA FABIA S2000

Dolžina/širina: 400/182 cm, **medosna razdalja:** 248,6 cm, **teža:** min. 1.200 kg, **motor:** atmosferski štirivaljnik, **prostornina:** 1.996 ccm, **največji navor:** 253 Nm pri 7.000 vrt./min., **moč:** 205 kW (279 KM) pri 8.250 vrt./min., **pogon:** stalni štirikolesni, **prenos moči:** šeststopenjski ročni sekvenčni menjalnik (Sadev), dva mehanska diferenciala z zaporami, **zavore:** diskaste spredaj (355 mm oz. 300 mm za makadam) in zadaj (300 mm), **vpetje koles:** posamično McPherson, z vijačnimi vzmetmi in blažilniki Reiger, **kolesa:** 18 palcev (asfalt) in 15 palcev (makadam).

SIMPLY CLEVER

ŠKODA

VEČ PROSTORA, VEČ SVOBODE

Novi ŠKODA Rapid Spaceback.

1% ŠKODA ZA 1% NA MESEC

1/2 POL ZDAJ, POL ČEZ 3 LETA

4+ JAMSTVO 4PLUS

Se vam zdi, da vas dizajn kompaktnega avtomobila ne more presenetiti? Vstopite v novi ŠKODA Rapid Spaceback in doživite enkraten občutek prostora. Kot prva Škoda v kombilimuzinskem razredu najbolj preseneča s svojo praktičnostjo in prostornostjo: veliko prostora za glavo in noge ponuja tudi v zadnjem delu potniške kabine, tu pa sta še opcijsko panoramsko strešno okno in podaljšano steklo prtljažnih vrat. In če k temu dodamo še številne domiselne rešitve v slogu »Preprosto pametno«, verjamemo, da bo Rapid Spaceback zapeljal tudi vas. Če izkoristite Škodino financiranje 1%, si ga lahko privoščite že za 110 evrov na mesec. Vstopite vanj, občutite prostor in svobodo!

Novi ŠKODA Rapid Spaceback: že za 10.999 €

www.škoda.si #rapidspaceback

Kombinirana poraba goriva in izpusti CO_2: 3,8–5,9 l/100 km in 99–137 g/km.

SIMPLY CLEVER

ŠKODA

HUDOBRO FINANCIRANJE

Škoda Citigo

Za 1% na mesec.
Brez obresti.

96€
NA MESEC*

www.hudobro.si

Izberite hudober Škodin avto in si ga privoščite s hudobrim financiranjem po svoji meri.
Na voljo so vam naslednji načini financiranja: Nova Škoda za 1% na mesec, Pol cene/cel avto in 1% flexi. Več na www.hudobro.si, www.porscheleasing.si in pri najbližjem trgovcu z vozili Škoda.

* Navedeni mesečni obrok velja ob sklenitvi pogodbe o finančnem leasingu pri družbi Porsche Leasing SLO d.o.o., firma za leasing, Ljubljana, pod pogoji iz ponudbe, objavljene na strani www.hudobro.si. Več informacij najdete tudi na www.porscheleasing.si

Kombinirana poraba goriva in izpusti CO_2: 3,9–5,6 l/100km in 91–130 g/km.

Porsche Slovenija, d.o.o., Bravničarjeva 5, 1000 Ljubljana.